

Zástavní právo a insolvence

Zajištěný (zástavní) věřitel, jemuž podle hmotného práva (nebo i podle procesního práva) bylo zřízeno zajištění jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, a který tuto pohledávku přihlásil do insolvenčního řízení vedeného na majetek jeho osobního a zástavního dlužníka, jako pohledávku s právem na uspokojení ze zajištění, může do skončení přezkumného jednání o této pohledávce vzít zpět právo na uspokojení ze zajištění jen jako celek; procesní úkon, jímž takový zajištěný věřitel vezme právo na uspokojení ze zajištění zpět jen „zčásti“, je ve smyslu § 43 odst. 2 věty druhé o. s. ř. (potud přiměřeně aplikovatelného dle § 7 insolvenčního zákona) vadným podáním, k němuž soud nepřihlíží, dokud nebude řádně opraveno nebo doplněno.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 29 NSČR 150/2016-B-114, ze dne 29.8.2018)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v insolvenční věci dlužníka Ing. M.N., bytem v P., vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. MSPH 78 INS 10174/2014, o způsobu řešení úpadku, o dovolání věřitele č. 1 Pactio Invest a. s., se sídlem v P., zastoupeného Mgr. M.M., advokátem, se sídlem v P., proti usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 24. května 2016, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014, 1 VSPH 1728/2015-B-36, tak, že dovolání se odmítá v rozsahu, v němž směřuje proti té části usnesení ze dne 24. května 2016, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014, 1 VSPH 1728/2015-B-36, kterou Vrchní soud v Praze odmítl odvolání dlužníka proti bodu I. výroku usnesení soudu prvního stupně. Ve zbývajícím rozsahu se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

[1] Usnesením ze dne 11. srpna 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-B-21, Městský soud v Praze (dále jen „insolvenční soud“):

1/ Zrušil usnesení schůze věřitelů o řešení úpadku dlužníka (Ing. Milana Nováka) plněním splátkového kalendáře (bod I. výroku).

2/ Neschválil oddlužení dlužníka (bod II. výroku).

3/ Prohlásil konkurs na majetek dlužníka (bod III. výroku) a určil, že konkurs bude projednáván jako nepatrný (bod IV. výroku).

[2] Insolvenční soud - vycházejí z ustanovení § 54, 184, § 192, § 395 odst. 1 písm. b/, § 402 a § 405 zákona č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona) - dospěl k následujícím závěrům:

[3] Hodnota nemovitého majetku dlužníka činí 9 miliónů Kč a nepostačuje tak ani k uspokojení pohledávek zajištěných věřitelů ve výši 12.307.669 Kč.

[4] Nejsou splněny předpoklady ani pro schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, jelikož dlužník nemá dostatečný příjem pro splnění podmínky minimálního 30% uspokojení věřitelů podle § 395 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona.

[5] V situaci, kdy nebylo možné schválit povolené oddlužení, nezbylo než zrušit usnesení schůze věřitelů o tom, že „řešením úpadku dlužníka bude jeho oddlužení formou plnění splátkového kalendáře“, jelikož takové schválení by odporovalo společnému zájmu věřitelů.

[6] Při stanovování výše pohledávek zajištěných věřitelů (pro účely zkoumání předpokladů pro schválení oddlužení) se insolvenční soud neztotožnil s názorem dlužníka, že (částečné) zpětvzetí pořadí pohledávek věřiteli č. 1 [BONUS PRAHA Investment a. s. (dále též jen „věřitel č. 1)] a č. 4 Československá obchodní banka, a. s. (dále též jen „věřitel č. 4 nebo „banka“) tak, že v rozsahu částek 12.671.101,82 Kč a 31.549.996,96 Kč, již nepožadují uspokojení pohledávek ze zajištění, není akceptovatelné a nemá k němu být přihlíženo.

[7] K odvolání dlužníka Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 24. května 2016, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014, 1 VSPH 1728/2015-B-36, zrušil usnesení insolvenčního soudu v bodech II. až IV. výroku a odmítl odvolání v rozsahu, v němž směřovalo proti bodu I. výroku.

[8] Odvolací soud především poukázal na to, že v průběhu odvolacího řízení vzal zajištěný věřitel č. 4 zpět nejprve část pohledávky, následně pak právní nástupce věřitele č. 4 Jan Soudný (dále jen „J. S.“) vzal zpět i zbylou část pohledávky.

[9] Následně dospěl odvolací soud – vycházející z ustanovení § 55 odst. 3, § 94 odst. 2 písm. c/, § 395 odst. 1, § 398 odst. 3 insolvenčního zákona a z § 218 písm. b/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“) – po přezkoumání napadeného usnesení k těmto závěrům:

[10] K odvolání proti bodu I. výroku usnesení insolvenčního soudu není dlužník oprávněn (§ 218 písm. b/ o. s. ř.), neboť legitimaci k podání odvolání proti tomuto výroku přiznává ustanovení § 55 odst. 3 insolvenčního zákona pouze věřiteli, který hlasoval pro přijetí usnesení schůze věřitelů.

[11] V rozsudku ze dne 13. září 2012, „sp. zn.“ (správně č. j.) 76 ICm 2118/2011, 102 VSPH 101/2012-67 (MSPH 76 INS 11349/2010), přijal Vrchní soud v Praze závěr, že insolvenční zákon v § 192 odst. 4 ve znění zákona č. [69/2011](#) Sb., kterým se mění zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, připouští, aby až do skončení přezkumného jednání, dokud není pohledávka zjištěna, byla měněna pouze výše pohledávky, nikoli pořadí.

[12] V usnesení ze dne 23. ledna 2013, č. j. KSUL 43 INS 5530/2012, 1 VSPH 1508/2012-B-20, uvedl Vrchní soud v Praze, že věřitel může měnit právo na uspokojení přihlášené pohledávky ze zajištění, tedy to, zda takové právo uplatňuje zcela nebo zčásti anebo nikoli, eventuálně druh zajištění (§ 174 odst. 3 insolvenčního zákona), jen do skončení lhůty určené k přihlášení pohledávek (§ 136 odst. 2 písm. d/ insolvenčního zákona); k později provedené změně insolvenční soud nepřihlíží (§ 173 odst. 1 insolvenčního zákona).

[13] V usnesení ze dne 23. února 2015, „sp. zn. 4 VSPH 312/2015-B-15“ (správně č. j. KSPL 27 INS 37728/2013, 4 VSPH 312/2015-B-15), přijal Vrchní soud v Praze závěr, že v případě povoleného oddlužení věřitel podáním přihlášky, v níž se dovolává zajištění, volí budoucí způsob uspokojování své pohledávky mimo splátkový kalendář. Proto i omezení přihlášky takového věřitele v rozsahu požadovaného zajištění je třeba chápat jako změnu přihlášky, která (vyjma výše přihlášené pohledávky) již není po uplynutí přihlašovací lhůty dle § 192 odst. 4 insolvenčního zákona přípustná. Změnil-li odvolatel přihlášku své pohledávky ze zajištěné na nezajištěnou až po přihlašovací lhůtě, nemělo být k takové změně přihlášky dle § 173 a § 192 odst. 4 insolvenčního zákona přihlíženo, přestože tak učinil ještě před přezkumným jednáním, neboť změna pohledávky (vyjma změny její výše) je po uplynutí lhůty k jejímu přihlášení dle § 192 odst. 4 insolvenčního zákona nepřípustná.

[14] Odvolací soud odkazuje na tyto závěry (v odstavcích [11] až [13]), se kterými se plně ztotožňuje, a uvádí, že „zpětvzetí zajištění“, které v obou případech učinili věřitelé č. 1 a č. 4 po uplynutí lhůty pro přihlášení pohledávek, nemá žádné právní účinky. Není proto správný závěr insolvenčního

soudu, že se tito věřitelé takto stali nezajištěnými věřiteli, tedy že celková suma pohledávek nezajištěných věřitelů vzrostla až na částku 44.234.051,78 Kč (součet „nově nezajištěných“ částek ve výši 12.671.101,82 Kč + 31.549.996,96 Kč a souhrnu původně nezajištěných pohledávek ve výši 12.953 Kč). Uvedený závěr platí tím spíše, že věřitel č. 4 vzal přihlášku své pohledávky zcela zpět.

[15] Jak plyne z § 398 odst. 3 poslední věty insolvenčního zákona, zajištění věřitelé (v tomto případě věřitel č. 1 jako jediný zajištěný věřitel) se budou uspokojovat jen z výtěžku zpeněžení zajištění; jejich případně nesplacené nároky ze zajištění tudíž nemohou být uspokojovány plněním splátkového kalendáře. Součet nezajištěných pohledávek ve výši 12.953 Kč sestává z pohledávky věřitele č. 2 Mgr. Martina Svobody ve výši 7.865 Kč, z pohledávky věřitele č. 3 Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ve výši 1.551 Kč a z pohledávky věřitele č. 5 „Finančního úřadu“ (správně Finančního úřadu pro Ústecký kraj) ve výši 537 Kč. Podle protokolu z přezkumného jednání ze dne 11. srpna 2015 (B-17), insolvenční správce i dlužník popřeli (jen) pohledávku věřitele č. 3 co do částky 330 Kč. I kdyby byla uvedená částka v konečném důsledku popřena neúspěšně, nemůže mít tato okolnost vliv na to, že ani souhrn přihlášených nezajištěných pohledávek (12.953 Kč) nedosahuje výše, kterou by dlužník při svých příjmech nemohl splatit v oddlužení plněním splátkového kalendáře dle § 398 odst. 3 insolvenčního zákona, přičemž nepochybně je dán předpoklad, že v případě oddlužení tímto způsobem bude hodnota plnění ve prospěch nezajištěných věřitelů ve výši 100 % jejich pohledávek. Není proto dán důvod pro zamítnutí návrhu na povolení oddlužení (a tedy ani pro neschválení již povoleného oddlužení dle § 405 odst. 1 insolvenčního zákona) stanovený v § 395 odst. 1 písm. b/ uvedeného zákona. Odvolací soud proto v bodech II. a III. výroku usnesení insolvenčního soudu (jakož i v závislém bodu IV. výroku, proti kterému není odvolání samostatně přípustné vzhledem k § 314 odst. 4 insolvenčního zákona) zrušil usnesení insolvenčního soudu a věc v uvedeném rozsahu vrátil insolvenčnímu soudu k dalšímu postupu dle § 406 insolvenčního zákona.

[16] Proti usnesení odvolacího soudu podal věřitel č. 1 „v celém rozsahu“ dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného práva, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, namítaje, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí změnil tak, že se odvolání dlužníka „zamítá“, případně, aby je zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

[17] V mezích uplatněného dovolacího důvodu vytýká dovolatel odvolacímu soudu nesprávnost názoru, že změnil-li věřitel přihlášku pohledávky ze zajištěné na nezajištěnou až po uplynutí lhůty pro přihlášení pohledávek, neměl insolvenční soud k takové změně přihlížet bez zřetele k tomu, že se tak stalo ještě před přezkumným jednáním.

[18] Dovolatel míní, že taková „změna“ je částečným zpětvzetím přihlášené pohledávky co do pořadí ve smyslu ustanovení § 184 insolvenčního zákona, a že takové zpětvzetí je možné nejpozději do zjištění pohledávky. Obecně vzato, žádný věřitel není povinen uplatňovat vůči dlužníku zajištění své pohledávky a je zcela na jeho rozhodnutí, jakým způsobem bude nárok uplatňovat. Věřitel, který zajistil svou pohledávku, nemůže mít při úpadku dlužníka horší právní postavení než věřitel, který svou pohledávku zajištěnou nemá, a proto je na něm zvolit, zda zajištění pohledávky neuplatní, respektive je zamlčí, aby maximalizoval výši uspokojení své pohledávky. Potud dovolatel odkazuje na závěry obsažené v usnesení Vrchního soudu v Olomouci sen. zn. 2 VSOL 595/2013 a v usnesení Vrchního soudu v Praze sen. zn. 104 VSPH 126/2014 (jde o usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. října 2014, č. j. 76 ICm 1915/2013, 104 VSPH 126/2014-38 (KSLB 82 INS 16257/2012)).

[19] Dovolatel míní, že výkladem podaným v napadeném rozhodnutí by byl (v poměru k nezajištěným věřitelům) výrazně poškozen a tento výklad má za rozporný se základními zásadami insolvenčního řízení vyjádřenými v § 5 písm. a/ a b/ insolvenčního zákona.

[20] S poukazem na ustanovení § 167 odst. 2, § 299 a § 414 insolvenčního zákona pak dovolatel nad rámec dovolání vyslovuje domněnku, že i při schváleném oddlužení dlužníka by se stal ex lege v rozsahu neuspokojené části pohledávky zpeněžením předmětu zajištění nezajištěným věřitelem, když pravidlo vyjádřené v § 398 odst. 3 insolvenčního zákona by mělo být v souladu se smyslem a účelem insolvenčního řízení správně aplikováno tak, že v rozsahu, v němž nebyla pohledávka zajištěného věřitele uspokojena ze zajištění, s ní bude dále nakládáno jako s nezajištěnou a bude zařazena mezi pohledávky ostatních nezajištěných věřitelů.

[21] Rozhodné znění občanského soudního řádu pro dovolací řízení (do 29. září 2017) se podává z bodu 2., článku II, části první zákona č. [296/2017](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. [292/2013](#) Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

[22] Jak patrně z obchodního rejstříku, v průběhu dovolacího řízení změnil dovolatel (k 31. březnu 2017) obchodní firmu (na Pactio Invest a. s.), což se promítlo ve změně jeho označení v záhlaví tohoto usnesení.

[23] Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností dovolání v dané věci.

[24] Dovolatel výslovně napadá usnesení odvolacího soudu dovoláním „v celém jeho rozsahu“, tedy i v té části výroku usnesení, kterou odvolací soud odmítl odvolání dlužníka proti bodu I. výroku usnesení odvolacího soudu. V tomto rozsahu Nejvyšší soud dovolání bez dalšího odmítl podle § 243c odst. 1 o. s. ř. Dovolání je totiž potud nepřipustné subjektivně (§ 243c odst. 3 o. s. ř. ve spojení s § 218 písm. b/ o. s. ř.) proti výroku, jímž bylo jako subjektivně nepřipustné odmítnuto její odvolání, je oprávněna brojit jen osoba, která takové odvolání podala i objektivně (vzhledem k ustanovení § 238 odst. 1 písm. e/ o. s. ř.). Ostatně, ve vztahu k tomuto výroku dovolání neobsahuje žádnou argumentaci (žádný z uplatněných argumentů nelze pojmout jako oponující závěru o nepřipustnosti odvolání proti bodu I. výroku usnesení insolvenčního soudu).

[25] V rozsahu, v němž směřuje proti zrušujícímu výroku usnesení odvolacího soudu, je dovolání v dané věci přípustné podle ustanovení § 237 o. s. ř., když pro ně neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř., a v posouzení dovoláním předestřené právní otázky je napadené rozhodnutí zčásti v rozporu s níže označenou judikaturou Nejvyššího soudu (přijatou po podání dovolání v této věci).

[26] Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), nejsou dovoláním namítány a ze spisu se nepodávají, Nejvyšší soud se proto - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

[27] Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

[28] Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází. Pro právní posouzení věci jsou rozhodné především následující zjištění (jak z nich vyšly oba soudy a jak plynou z insolvenčního spisu):

1/ Věřitel č. 1 přihlásil 11. dubna 2014 do insolvenčního řízení svou pohledávku za dlužníkem v celkové výši 20.844.070,23 Kč jako zajištěnou (na základě smlouvy o zřízení zástavního práva ze dne 27. června 2008) označenými nemovitými věcmi ve vlastnictví dlužníka.

- 2/ Usnesením ze dne 3. března 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-A-31, zjistil insolvenční soud úpadek dlužníka, povolil mu řešení úpadku oddlužením a vyzval věřitele, kteří tak dosud neučinili, aby své pohledávky přihlásili do insolvenčního řízení ve lhůtě 30 dnů od rozhodnutí o úpadku.
- 3/ Věřitel č. 4 přihlásil podáním předaným na poštu k přepravě 30. března 2015 do insolvenčního řízení své nevykonatelné pohledávky za dlužníkem v celkové výši 31.549.996,96 Kč, jako zajištěné (na základě označených smluv o zřízení zástavního práva) označeným majetkem dlužníka.
- 4/ Podáním došlým insolvenčnímu soudu 6. května 2015 (P4-2) vzal věřitel č. 4 zcela zpět právo na uspokojení přihlášených pohledávek v celkové výši 31.549.996,96 Kč ze zajištění.
- 5/ Podáním došlým insolvenčnímu soudu 7. května 2015 (P1-2) vzal věřitel č. 1 zpět právo na uspokojení přihlášené pohledávky ze zajištění v rozsahu částky 1.733.319,32 Kč představující zajištění jistiny a v rozsahu příslušenství ve výši 9.210.750,91 Kč a změnil výši (nezajištěného) příslušenství na konečných 10.937.782,50 Kč.
- 6/ Usnesením ze dne 7. srpna 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-P4-3, vzal insolvenční soud na vědomí částečné zpětvzetí pohledávek věřitele č. 4 co do zajištění těchto pohledávek majetkem dlužníka, s tím, že v tomto rozsahu se k zajištění pohledávky věřitele č. 4 nepřihlíží.
- 7/ Usnesením ze dne 11. srpna 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-P1-3, vzal insolvenční soud na vědomí částečné zpětvzetí zajištění pohledávky věřitele č. 1 ve výši 10.944.070,23 Kč majetkem dlužníka, s tím, že v tomto rozsahu se k zajištění pohledávky věřitele č. 1 nepřihlíží.
- 8/ Přezkumné jednání o pohledávkách věřitelů č. 1 a 4 se konalo 11. srpna 2015 (B-17).
- 9/ Usnesením ze dne 8. října 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-P4-5, vzal insolvenční soud na vědomí částečné zpětvzetí přihlášky pohledávek věřitele č. 4 co do částky 12.990.723,54 Kč, s tím, že v rozsahu této částky končí právní mocí usnesení účast věřitele č. 4 v insolvenčním řízení a tento věřitel se účastní řízení nadále s pohledávkou ve výši 18.559.273,42 Kč.
- 10/ Usnesením ze dne 23. prosince 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-P4-7, připustil insolvenční soud, aby na místo dosavadního věřitele č. 4 (banky) vstoupil do řízení J. S. jako nabyvatel pohledávek banky ve výši 18.559.273,42 Kč.
- 11/ Usnesením ze dne 15. června 2016, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-P4-9, vzal insolvenční soud na vědomí plné zpětvzetí zbývající části přihlášky pohledávek (novým) věřitelem č. 4 (J. S.), s tím, že právní mocí usnesení končí účast tohoto věřitele v insolvenčním řízení.

[29] Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení insolvenčního zákona:

§ 8 (insolvenčního zákona)

Ustanovení části první a třetí tohoto zákona se použijí, jen nestanoví-li tento zákon v části druhé ohledně některého ze způsobů řešení úpadku jinak.

Postavení věřitelů a jejich pohledávek

§ 165 (insolvenčního zákona)

(1) Věřitelé, kteří své pohledávky uplatňují podáním přihlášky, se uspokojují v závislosti na způsobu řešení úpadku, a to rozvrhem při konkursu, plněním reorganizačního plánu při reorganizaci nebo plněním při oddlužení, nestanoví-li zákon jinak.

(...)

§ 167 (insolvenčního zákona)

(1) Zajištění věřitelé se v rozsahu zajištění uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna, nestanoví-li zákon jinak. Pro pořadí jejich uspokojení je rozhodující doba vzniku zástavního práva nebo doba vzniku zajištění, nedohodnou-li se zajištění věřitelé písemně jinak.

(...)

(4) Zpeněžením věci, práva, pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty v insolvenčním řízení zaniká zajištění pohledávky zajištěného věřitele, a to i v případě, že nepodal přihlášku své pohledávky.

(...)

Náležitosti přihlášky

§ 174 (insolvenčního zákona)

(...)

(3) Jde-li o pohledávku zajištěnou, musí věřitel v přihlášce uvést, zda uplatňuje právo na její uspokojení ze zajištění a označit druh zajištění a dobu jeho vzniku; nestane-li se tak, má se za to, že právo na uspokojení přihlašované pohledávky ze zajištění v insolvenčním řízení uplatněno nebylo.

(...)

§ 184 (insolvenčního zákona)

(1) Věřitel, který podal přihlášku pohledávky nebo na něhož se hledí jako na věřitele přihlášeného, může kdykoli v průběhu insolvenčního řízení vzít přihlášku pohledávky zpět. Insolvenční soud vezme zpětvzetí přihlášky na vědomí rozhodnutím, které se zvláště doručuje věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci; odvolání proti němu může podat jen věřitel nebo osoba, která podala návrh na vstup do řízení na místo věřitele (§ 183 odst. 2). Právní mocí tohoto rozhodnutí věřitelova účast v řízení končí.

(...)

§ 186 (insolvenčního zákona)

(1) Jestliže pohledávka přihlášeného věřitele byla v průběhu insolvenčního řízení uspokojena nebo zanikla jiným způsobem a přihlášený věřitel nevzal přihlášku bez zbytečného odkladu zpět, insolvenční soud jeho účast v insolvenčním řízení ukončí rozhodnutím, které se doručuje zvláště přihlášenému věřiteli, dlužníku a insolvenčnímu správci. Proti tomuto rozhodnutí, které musí být odůvodněno, nejsou opravné prostředky přípustné; v odůvodnění však insolvenční soud vždy uvede důvod zániku pohledávky.

(...)

§ 187 (insolvenčního zákona)

Pro část přihlášené pohledávky platí postup podle § 184 až 186 obdobně.

§ 190 (insolvenčního zákona)

Přezkumné jednání

(1) Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem.

(...)

§ 192 (insolvenčního zákona)

Popření přihlášených pohledávek

(...)

(4) Věřitel může až do skončení přezkumného jednání, dokud jeho pohledávka není zjištěna, měnit výši přihlašované pohledávky. Jestliže v důsledku této změny není možné přezkoumat přihlášenou

pohledávku při nařízeném přezkumném jednání, nařídí insolvenční soud zvláštní přezkumné jednání. Věřitel je však povinen uhradit ostatním věřitelům na jejich žádost náklady, které jim vznikly v souvislosti s jejich účastí na zvláštním přezkumném jednání.

§ 398 (insolvenčního zákona)

(...)

(2) Při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení majetkové podstaty v konkursu a zpeněžení majetkové podstaty při oddlužení má tytéž účinky jako zpeněžení majetkové podstaty v konkursu. Není-li dále stanoveno jinak, při tomto způsobu oddlužení do majetkové podstaty nenáleží majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky schválení oddlužení.

(3) Při oddlužení plněním splátkového kalendáře je dlužník povinen po dobu 5 let měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Tuto částku rozvrhne dlužník prostřednictvím insolvenčního správce mezi nezajištěné věřitele podle poměru jejich pohledávek způsobem určeným v rozhodnutí insolvenčního soudu o schválení oddlužení. Zajištění věřitelé se uspokojí jen z výtěžku zpeněžení zajištění; při tomto zpeněžení se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení zajištění v konkursu.

(...)

§ 402 (insolvenčního zákona)

(1) Právo hlasovat o způsobu oddlužení mají pouze nezajištění věřitelé, kteří včas přihlásili svou pohledávku. Zajištění věřitelé nehlasují ani v rozsahu, ve kterém je podle znaleckého posudku vypracovaného v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku hodnota zajištění nižší než výše zajištěné pohledávky. Právo hlasovat nemají osoby dlužníkovi blízké a osoby, které tvoří s dlužníkem koncern.

(...)

§ 409 (insolvenčního zákona)

(...)

(3) Majetek, který slouží k zajištění, zpeněží insolvenční správce po schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, nejdříve však po zjištění pravosti výše a pořadí zajištěné pohledávky, požádá-li o to zajištěný věřitel. Výtěžek zpeněžení vydá zajištěnému věřiteli; přitom postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení zajištění v konkursu.

§ 411 (insolvenčního zákona)

(...)

(2) Byla-li některá z pohledávek, jež mají být uspokojeny podle splátkového kalendáře, popřena, hradí dlužník částky připadající podle splátkového kalendáře na její uspokojení v určených lhůtách k rukám insolvenčního správce, který je věřiteli vyplatí neprodleně po právní moci rozhodnutí insolvenčního soudu o zjištění této pohledávky. Nedojde-li ke zjištění pohledávky, rozdělí insolvenční správce částky připadající podle splátkového kalendáře na její uspokojení mezi ostatní věřitele určené plánem jako mimořádnou splátku poměrně.

V této podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení insolvenčního zákona již v době rozhodnutí o úpadku dlužníka a do vydání napadeného rozhodnutí nedoznala změn.

[30] Nejvyšší soud se ve své judikatuře již zabýval některými otázkami souvisejícími s uplatněním

práva na uspokojení ze zajištění v insolvenčním řízení, přičemž dospěl k následujícím závěrům:

[31] I zajištění věřitelé uplatňují své pohledávky v insolvenčním řízení přihláškou pohledávky [usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 2011, sen. zn. 29 NSČR 16/2011, uveřejněné pod číslem 54/2012 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 54/2012“), usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. listopadu 2014, sen. zn. 29 NSČR 39/2014, uveřejněné pod číslem 39/2015 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek].

[32] Ustanovení § 195 věty první insolvenčního zákona vysvětluje, že o popření pohledávky co do jejího pořadí jde (i) tehdy (...), je-li popíráno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění. Úprava obsažená v ustanovení § 192 odst. 2 insolvenčního zákona (jde o ustanovení ve znění účinném do 30. března 2011) pak věřiteli dovoluje až do přezkoumání jím přihlášené pohledávky, dokud jeho pohledávka není zjištěna nebo účinně popřena, měnit i pořadí přihlašované pohledávky a ustanovení § 184 (ve spojení s § 187) insolvenčního zákona dovoluje přihlášenému věřiteli vzít přihlášku pohledávky nebo část přihlášené pohledávky zpět kdykoli v průběhu insolvenčního řízení. Tato ustanovení dokládají, že tam, kde věřitel přihlásil pohledávku do insolvenčního řízení s právem na uspokojení ze zajištění, může ve vymezeném rámci s takto přihlášeným (přednostním) pořadím pohledávky disponovat, včetně toho, že právo na takové přednostní uspokojení vezme zpět (takový postup může být pro zajištěného věřitele výhodný tam, kde insolvenční zákon omezuje právo osobního a současně i zajištěného věřitele dlužníka jen na uspokojení ze zajištění, jehož hodnota je nízká v porovnání s mírou uspokojení, jehož by se takovému věřiteli dostalo jako nezajištěnému – srov. § 398 odst. 3 poslední větu insolvenčního zákona). Právo věřitele na uspokojení ze zajištění může být (v intencích ustanovení § 195 a § 196 insolvenčního zákona) též „odděleno“ od přihlášené pohledávky samostatným popřením takto uplatněného pořadí pohledávky [R 54/2012, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2012, sen. zn. 29 NSČR 32/2011, uveřejněné pod číslem 112/2012 Sbírký soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 112/2012“)].

[33] Odtud logicky plyne, že zajištěný věřitel, který zajištěnou pohledávku včas a řádně přihlásil do insolvenčního řízení, aniž se dovolal zajištění, se může dovolat zajištění samostatným podáním (doplněním přihlášky) i později; musí tak ale učinit nejpozději do uplynutí lhůty určené mu insolvenčním zákonem ke změně pořadí přihlášené pohledávky [srov. § 192 odst. 2 insolvenčního zákona (jde opět o ustanovení ve znění účinném do 30. března 2011)]. Přihlášení práva na uspokojení pohledávky ze zajištění tedy může mít i v tomto ohledu „samostatný“ právní osud (R 54/2012, R 112/2012).

[34] Je zcela na věřiteli (v souladu s dispoziční zásadou), zda vůbec v insolvenčním řízení uplatní právo na uspokojení své pohledávky ze zajištění. Závisí-li podle platné úpravy na rozhodnutí věřitele, zda při přihlašování svých pohledávek uplatní právo na uspokojení ze zajištění, nemůže být tento postup v rozporu se zásadami, na nichž spočívá insolvenční zákon (§ 5 insolvenčního zákona). Je-li pro věřitele výhodnější (posuzováno z ekonomického hlediska) neuplatnit právo na uspokojení ze zajištění, nemůže být jen v takovém způsobu jednání věřitele spatřována jakákoli spekulace či dokonce šikana dlužníka (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. října 2017, sen. zn. 29 NSČR 123/2015).

[35] Pro uspokojení pohledávky zajištěného věřitele při oddlužení platí zjednodušeně řečeno konkursní režim, když má právo požadovat uspokojení z plného výtěžku zpeněžení zajištění a při zpeněžování se postupuje podle konkursních pravidel, na druhé straně ale nemá při oddlužení plněním splátkového kalendáře právo na jiné uspokojení zajištěné pohledávky než jen ze zajištění (§ 398 odst. 3 poslední věta insolvenčního zákona), takže po vyčerpání hodnoty zajištění již při oddlužení nedostává ničeho dalšího (k ústavnosti uvedeného řešení srov. argumentaci obsaženou v usnesení Ústavního soudu ze dne 6. února 2014, sp. zn. I. ÚS 3271/13, dostupném na webových

stránkách Ústavního soudu). Zajištění věřitelé jsou také (právě proto, že se uspokojují jinak) vyloučeni z hlasování o způsobu oddlužení (§ 402 odst. 1 insolvenčního zákona). Insolvenční zákon tím pouze bere na vědomí fakt, že zajištění věřitelé nemají důvod ovlivňovat způsob (formu) oddlužení proto, že práva ze zajištění jsou jim garantována ve stejném rozsahu, bez zřetele k tomu, jak budou hlasovat (srov. § 398 odst. 2 insolvenčního zákona při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty a opět § 398 odst. 3 poslední větu insolvenčního zákona při oddlužení plněním splátkového kalendáře) [usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. srpna 2016, sen. zn. 29 ICdo 60/2014].

[36] Zástavní věřitel se i po prohlášení konkursu na majetek osobního dlužníka a po soupisu zástavy do konkursní podstaty může platně vzdát zástavního práva [rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 29 Odo 784/2005, uveřejněný pod číslem 25/2008 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „R 25/2008“)].

[37] Na tuto judikaturu navázal Nejvyšší soud v usnesení ze dne 27. března 2018, sen. zn. 29 NSČR 34/2016, následujícími závěry:

[38] Insolvenční zákon vychází i u zajištěných věřitelů z toho, že žádný věřitel není nucen k výkonu práv, která vůči dlužníku získal před zahájením insolvenčního řízení, včetně práva požadovat uspokojení ze zajištění ve formě zástavního práva (požadovat uspokojení pohledávky z výtěžku zpeněžení zástavy). Zástavní věřitel se tedy může rozhodnout, že právo na uspokojení ze zajištění neuplatní (nepřihlásí) v insolvenčním řízení vůbec, bez zřetele k tomu, že mu zástavní právo náleží (trvá) podle předpisů, podle kterých bylo zřízeno (R 54/2012, R 112/2012, usnesení Nejvyššího soudu sen. zn. 29 NSČR 123/2015).

[39] Půjde-li o insolvenční řízení vedené na majetek zástavního dlužníka, který je i osobním dlužníkem zástavního věřitele, bude mít zástavní věřitel, který přihlásil pohledávku bez práva na uspokojení ze zajištění, pouze postavení nezajištěného věřitele. Půjde-li o insolvenční řízení vedené na majetek zástavního dlužníka, který není osobním dlužníkem zástavního věřitele, nebude mít zástavní věřitel žádnou pohledávku, kterou by mohl v tomto řízení přihlásit (jako nezajištěnou). V obou případech povede zpeněžení zástavy v insolvenčním řízení k zániku zástavního práva (§ 299 odst. 2 insolvenčního zákona ve znění účinném do 31. prosince 2013, § 167 odst. 4 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. ledna 2014).

[40] Půjde-li o insolvenční řízení vedené na majetek zástavního dlužníka, který je i osobním dlužníkem zástavního věřitele, bude postup zástavního věřitele, který přihlásil pohledávku bez práva na uspokojení ze zajištění, ekonomicky zcela racionální např. tam, kde s rozhodnutím o úpadku bylo spojeno rozhodnutí o povolení oddlužení a je zjevné, že při předpokládaném oddlužení plněním splátkového kalendáře bude očekávaný výtěžek zpeněžení zástavy nižší než podíl, jehož by se zástavnímu věřiteli dostalo jako nezajištěnému z budoucích příjmů dlužníka v následujících 5 letech (R 54/2012, R 112/2012, usnesení Nejvyššího soudu sen. zn. 29 NSČR 123/2015).

[41] Zástavní věřitel, který přihlásil pohledávku zajištěnou zástavním právem do insolvenčního řízení, se i v průběhu insolvenčního řízení může vzdát zástavního práva (způsobem předjímáním předpisy, podle nichž bylo zřízeno); srov. R 25/2008, jehož závěry se uplatní i pro insolvenční řízení. Tím mu zanikne i právo na uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy v insolvenčním řízení bez zřetele k tomu, zda zajištěná pohledávka byla předtím zjištěna v insolvenčním řízení (srov. § 186 odst. 1 insolvenčního zákona). Půjde-li o insolvenční řízení vedené na majetek zástavního dlužníka, který není osobním dlužníkem, zanikne tím zástavnímu věřiteli právo na jakékoli uspokojení v insolvenčním řízení (měl jen „zástavní pohledávku“).

[42] Zástavní věřitel, který přihlásil pohledávku zajištěnou zástavním právem do insolvenčního

řízení, může kdykoli v průběhu insolvenčního řízení „vzít zpět“ právo na „přednostní“ uspokojení pohledávky ze zajištění (ze zpeněžení zástavy) R 54/2012, R 112/2012, a to bez zřetele k tomu, že se současně nevzdal zástavního práva (způsobem předjímaným předpisy, podle nichž bylo zřízeno). To, že insolvenční soud vezme na vědomí zpětvzetí práva na uspokojení ze zajištění (postupem podle § 184 insolvenčního zákona, ve spojení s § 187 insolvenčního zákona), však automaticky neznamená, že zajištěný věřitel se od okamžiku takového zpětvzetí, respektive od okamžiku, jímž se stane účinným (§ 89 odst. 1 insolvenčního zákona) rozhodnutí insolvenčního soudu o takovém zpětvzetí, podílí (má podílet) na uspokojení své (nyní již nezajištěné) pohledávky z částek, určených (podle zvoleného způsobu řešení úpadku) k rozdělení mezi nezajištěné věřitele.

[43] Insolvenční zákon ve znění účinném do 31. prosince 2013 obsahoval pravidlo, že ta část pohledávky zajištěného věřitele, která nebyla uspokojena z výtěžku zpeněžení zástavy, se uspokojí stejně jako ostatní (nezajištěné) pohledávky, v § 299 odst. 1 větě druhé insolvenčního zákona. Od 1. ledna 2014 není v insolvenčním zákoně žádné obdobné pravidlo obsaženo, leč právní praxe je ve shodě v tom, že toto pravidlo má vzhledem k dikci ustanovení § 167 odst. 1 věty první insolvenčního zákona (spojení „v rozsahu zajištění“) a § 165 odst. 1 insolvenčního zákona obecnou platnost. Může však být (v insolvenčním zákoně je) ve shodě s ustanovením § 8 insolvenčního zákona modifikováno zvláštní úpravou obsaženou v části druhé insolvenčního zákona u některého ze způsobů řešení úpadku. Část druhá insolvenčního zákona pak nestanoví „jinak“ jen při řešení úpadku konkursem. Při reorganizaci je pro postavení zástavního věřitele (včetně vymezení míry jeho uspokojení z nezajištěných částí dlužníkovy majetkové podstaty) určující obsah účinného reorganizačního plánu a při oddlužení „plněním splátkového kalendáře“ platí odchylka zakotvená v 398 odst. 3 ve spojení s § 409 odst. 3 insolvenčního zákona (zajištění věřitelé se uspokojí jen z výtěžku zpeněžení zajištění).

[44] Jak se promítá v insolvenčním zákoně i prostřednictvím základních zásad insolvenčního řízení vyjádřených v § 5 insolvenčního zákona, procesní pravidla v něm obsažená by měla věřitelům v zásadě umožnit uplatnění těch práv, jež nabyli vůči dlužníku před zahájením insolvenčního řízení, včetně práv přednosti daných zástavním právem.

[45] Smyslem těchto pravidel není (a nemají tak být vykládána) umožnit, aby zajištěný (zástavní) věřitel, jemuž podle hmotného práva (nebo i podle procesního práva) bylo zřízeno zajištění jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, uplatnil takové zajištění jen pro část pohledávky a zbývající část pohledávky aby přihlásil jako nezajištěnou (což je zejména v mezích způsobu řešení úpadku oddlužením zjevně vedeno snahou ukrojit si ze „společného koláče“ pro sebe co nejvíc na úkor ostatních nezajištěných věřitelů a eliminovat pravidlo vyjádřené v § 398 odst. 3 insolvenčního zákona). Kdyby tak zajištěný věřitel učinil již ve včasné přihlášce, šlo by o přihlášku vadnou, podléhající režimu ustanovení § 188 insolvenčního zákona.

(...)

[46] Jak vyplývá např. již z R 54/2012 a z R 112/2012, právo věřitele na uspokojení ze zajištění může být (v intencích ustanovení § 195 a § 196 insolvenčního zákona) „odděleno“ od přihlášené pohledávky samostatným popřením takto uplatněného (přednostního) pořadí pohledávky. Je samozřejmé, že stane-li se tak (na přezkumném jednání, srov. § 190 odst. 1 insolvenčního zákona), musí se po dobu vedení incidenčního sporu o pořadí pohledávky zacházet s takovým věřitelem v režimu § 411 odst. 2 insolvenčního zákona. To současně znamená, že rozhodným okamžikem pro určení, zda přihlášený věřitel se v oddlužení uspokojuje jako zajištěný věřitel v režimu § 398 odst. 3 a § 409 odst. 3 insolvenčního zákona, je okamžik zjištění jeho pohledávky v insolvenčním řízení. Tam, kde není důvod vést spor o pravost, výši, nebo pořadí pohledávky přihlášeného věřitele proto, že ji nikdo nepopřel, se takové zjištění pohledávky pojí s okamžikem skončení přezkumného jednání konaného o této pohledávce.

[47] Po skončení přezkumného jednání, při kterém byla pohledávka přezkoumána a zjištěna jako pohledávka s právem na přednostní uspokojení ze zajištění, sice zajištěnému zástavnímu věřiteli stále nic nebrání v tom, aby (aniž se předtím vzdal zástavního práva platným právním jednáním v rovině hmotného práva) vzal za trvání oddlužení zpět právo na uspokojení pohledávky ze zajištění (a soudu nic nebrání v tom, aby takové zpětvzetí práva přednosti vzal na vědomí postupem podle § 184 insolvenčního zákona), následkem takového zpětvzetí však již není (nemůže být) změna distribučního schématu. Věřiteli, jehož pohledávka byla (již) zjištěna jako zajištěná, tedy při schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře nevzniká po zpětvzetí práva na uspokojení ze zajištění právo na uspokojení pohledávky s ostatními nezajištěnými věřiteli (za trvání účinků oddlužení již nebude uspokojen vůbec).

[48] Z výše řečeného pak plyne, že právě přezkumné jednání (okamžik jeho skončení) vymezuje nejzazší lhůtu, ve které zajištěný věřitel může vzít zpět právo na uspokojení pohledávky ze zajištění s tím účinkem, že v rámci oddlužení plněním splátkového kalendáře bude uspokojen s ostatními nezajištěnými věřiteli. Jinak řečeno, zajištěný věřitel, který vzal právo na uspokojení pohledávky ze zajištění v plném rozsahu zpět do skončení přezkumného jednání o této pohledávce, se při oddlužení plněním splátkového kalendáře uspokojuje s ostatními nezajištěnými věřiteli jako nezajištěný věřitel.

[49] Na výše citovaných závěrech setrvává Nejvyšší soud i pro účely rozhodnutí v této dovolací věci. Závěry citované výše v odstavcích [37] až [44] přitom Nejvyšší soud zopakoval i v rozsudku ze dne 28. června 2018, sen. zn. 29 ICdo 50/2016.

[50] Ve výše ustaveném judikatorním rámci činí Nejvyšší soud k otázkám otevřeným dovolání následující závěry:

[51] Neobstojí bez dalšího domněnka dovolatele, že i při schváleném oddlužení dlužníka by se stal v rozsahu té části pohledávky, která nebyla uspokojena z výtěžku zpeněžení zajištění, ex lege nezajištěným věřitelem (srov. odstavec [20] výše).

[52] Jak se podává z argumentace obsažené výše v odstavci [43], je-li úpadek dlužníka řešen oddlužením a je-li způsobem oddlužení plnění splátkového kalendáře, pak věřitel, který v insolvenčním řízení uplatnil vůči dlužníku, jenž je jeho osobním i zástavním dlužníkem, pohledávku s právem na uspokojení ze zpeněžení zástavy (zajištění), se uspokojí (může uspokojit) jen z výtěžku zpeněžení zástavy (zajištění); to platí bez zřetele k tomu, že výtěžek zpeněžení zástavy (zajištění) nepostačuje k plnému uspokojení pohledávky takového zajištěného věřitele. Jen tehdy, je-li úpadek dlužníka řešen oddlužením a je-li způsobem oddlužení zpeněžení majetkové podstaty, se ta část pohledávky zajištěného věřitele, která nebyla uspokojena z výtěžku zpeněžení zajištění, uspokojí (z výtěžku zpeněžení ostatního majetku náležejícího do majetkové podstaty dlužníka) stejně jako ostatní nezajištěné pohledávky; je tomu tak proto, že při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se postupuje obdobně podle ustanovení o zpeněžení majetkové podstaty v konkursu a zpeněžení majetkové podstaty při oddlužení má tytéž účinky jako zpeněžení majetkové podstaty v konkursu (§ 398 odst. 2 věta první insolvenčního zákona). V konkursu se pak stejné pravidlo prosazuje (jak opět vysvětleno v odstavci [43] výše) prostřednictvím ustanovení § 165 odst. 1 a § 167 odst. 1 insolvenčního zákona.

[53] Neobstojí názor odvolacího soudu, prosazovaný odkazy na předchozí judikaturu odvolacího soudu (srov. odstavce [11] až [14] výše), že „zpětvzetí zajištění“, které učinili věřitelé č. 1 a č. 4 po uplynutí lhůty pro přihlášení pohledávek (leč před přezkumným jednáním o jejich pohledávkách), nemá žádné právní účinky. Zajištěný věřitel, který vzal právo na uspokojení pohledávky ze zajištění v plném rozsahu zpět do skončení přezkumného jednání o této pohledávce, se při oddlužení plněním splátkového kalendáře uspokojuje s ostatními nezajištěnými věřiteli jako nezajištěný věřitel (srov.

opět odstavce [46] až [48] výše). Potud je dovolání opodstatněné.

[54] V dané věci však nemůže být přehlédnuto, že způsobilým procesním úkonem, jímž vzal zajištěný věřitel účinně (před přezkumným jednáním) zpět právo na uspokojení pohledávky ze zajištění, byl pouze procesní úkon věřitele č. 4 z 6. května 2014 (srov. odstavec [28] bod 4/ výše). Ve vztahu k nezajištěné pohledávce věřitele č. 4 však pochybení odvolacího soudu (jeho nesprávný názor, že takové zpětvzetí práva na uspokojení se zajištění nemělo žádné účinky) nemá vliv na správnost napadeného rozhodnutí, jelikož věřitel č. 4 ukončil svou účast v insolvenčním řízení ještě před vydáním napadeného usnesení (srov. opět odstavec [28] body 9/ až 11/ výše).

[55] Procesní úkon ze 7. května 2014, jímž vzal věřitel č. 1 (dovolatel) zpět „právo na uspokojení přihlášené pohledávky ze zajištění v rozsahu částky 1.733.319,32 Kč představující zajištění jistiny a v rozsahu příslušenství ve výši 9.210.750,91 Kč“ (srov. odstavec [28] bod 5/ výše), je ve smyslu výše formulovaných závěrů vadným podáním (podáním nezpůsobilým vyvolat jím zamýšlený účinek). Není-li (totiž) možné, aby zajištěný (zástavní) věřitel, jemuž podle hmotného práva (nebo i podle procesního práva) bylo zřízeno zajištění jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, uplatnil takové zajištění jen pro část pohledávky a zbývající část pohledávky aby přihlásil jako nezajištěnou, a je-li přihláška, kterou tak stejně učiní, podáním obsahujícím vady, které mají být odstraňovány postupem podle § 188 insolvenčního zákona (srov. odstavec [45] výše), pak nemůže mít žádné právní účinky procesní úkon („částečné zpětvzetí“ práva na uspokojení ze zajištění), v jehož důsledku by se původně bezvadná přihláška (zajištěné pohledávky) stala vadnou. V témže duchu lze (jako bezcenné, jelikož nezpůsobilé vyvolat zamýšlený účinek v procesní rovině) hodnotit i usnesení ze dne 11. srpna 2015, č. j. MSPH 78 INS 10174/2014-P1-3, jímž vzal insolvenční soud takové „částečné zpětvzetí“ zajištění „na vědomí“, s tím, že v tomto rozsahu se k zajištění pohledávky věřitele č. 1 „nepřihlíží“.

[56] Jinak řečeno, zajištěný (zástavní) věřitel, jemuž podle hmotného práva (nebo i podle procesního práva) bylo zřízeno zajištění jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, a který tuto pohledávku přihlásil do insolvenčního řízení vedeného na majetek jeho osobního a zástavního dlužníka, jako pohledávku s právem na uspokojení ze zajištění, může do skončení přezkumného jednání o této pohledávce vzít zpět právo na uspokojení ze zajištění jen jako celek; procesní úkon, jímž takový zajištěný věřitel vezme právo na uspokojení ze zajištění zpět jen „zčásti“, je ve smyslu § 43 odst. 2 věty druhé o. s. ř. (potud přiměřeně aplikovatelného dle § 7 insolvenčního zákona) vadným podáním, k němuž soud nepřihlíží, dokud nebude řádně opraveno nebo doplněno.

[57] V návaznosti na to, co bylo řečeno v předchozím odstavci, Nejvyšší soud uzavírá, že jakkoli závěr odvolacího soudu, že (částečné) zpětvzetí zajištění učiněné věřitelem č. 1 (dovolatel) nemá žádné právní účinky, vycházel z nesprávné premisy, že je tomu tak v důsledku uplynutí lhůty pro přihlášení pohledávek, ve výsledku tento závěr ob stojí (proto, že právo na uspokojení ze zajištění, jež bylo zřízeno jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, nelze vzít zpět jen „zčásti“).

[58] Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání ve zbývajícím rozsahu zamítl (§ 243d písm. a/ o. s. ř.).

[59] Závěrem Nejvyšší soud dodává, že nepřehlédl, že podáním datovaným 8. července 2016 (B-41) navrhl dovolatel (dle § 243 písm. b/ o. s. ř.), aby Nejvyšší soud odložil vykonatelnost dovoláním napadeného rozhodnutí. Vzhledem k ustanovení § 90 insolvenčního zákona však podle ustanovení § 243 o. s. ř. nelze odložit vykonatelnost ani právní moc dovoláním napadeného usnesení odvolacího soudu vydaného v insolvenčním řízení.

Další články:

- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)